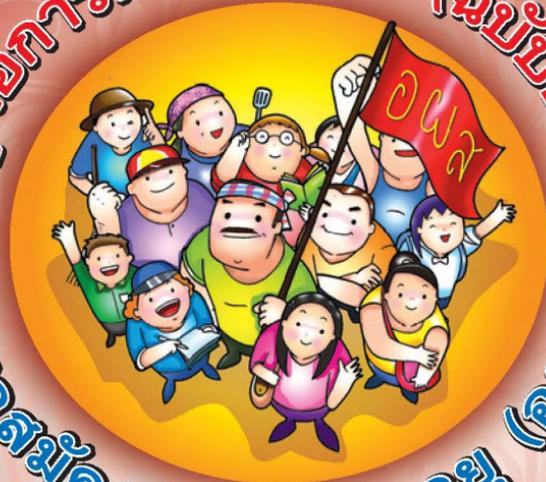

คู่มือการดำเนินงาน (ฉบับย่อ)

อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อ.ผ.ส.)

คู่มือการดำเนินงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ฉบับย่อ

เกริ่นนำ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.) ได้ดำเนินงานโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) ส่งเสริมให้เกิดระบบงาน อผส. เพื่อเป็นกลไกในระดับฐานรากของชุมชน โดยมีอาสาสมัคร ซึ่งเป็นคนภายในชุมชนที่ได้รับการฝึกอบรม ฝึกทักษะ เสริมสร้างทัศนคติ ให้มีความสามารถปฏิบัติหน้าที่ พื้นที่ละอย่างน้อย 40 คน ไปให้ความคุ้มครอง สวัสดิภาพ และพิทักษ์ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถูกทอดทิ้ง ถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพัง ถูกละเลยเพิกเฉย ได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง ยากจน ฯลฯ โดยเป็นมาตรการเชิงรุกทางสังคมที่มุ่งเข้าไปดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุถึงตัวถึงบ้านพัก ซึ่งผู้สูงอายุเหล่านี้ล้วนเป็นผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุอื่นทั่วไปในชุมชน ทั้งนี้ได้เริ่มดำเนินการโครงการนำร่อง เมื่อปี พ.ศ. 2546 - 2547 ในพื้นที่ 8 จังหวัด (4 ภาค ๆ ละ 2 จังหวัด ๆ ละ 1 ตำบล) และได้ขยายผลต่อมา โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ (กสผ.) ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2547 ให้ดำเนินการขยายผลในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ จึงได้ส่งเสริมให้มีพื้นที่ต้นแบบ จังหวัดละ 1 เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้การสนับสนุนพื้นที่ละ 2 ปี และในปี 2551 มีมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กสผ.) ครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2550 ให้ขยายผลการดำเนินงานต่อไปอีก โดยให้กำหนดเป็นนโยบายด้านผู้สูงอายุ เสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการขยายผลครอบคลุมไปทุกเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550 เห็นชอบให้ขยายผลการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) โดยกำหนดเป็นนโยบายด้านผู้สูงอายุ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในท้องถิ่น และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ

มติคณะรัฐมนตรี

เรื่อง " นโยบายด้านการคุ้มครองสถานภาพผู้สูงอายุ

โดยการขยายผลการดำเนินงานโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน "

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550

"ให้มีการขยายผลโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน โดยกำหนดเป็นนโยบายด้านผู้สูงอายุ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในท้องถิ่น และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ"

จุดมุ่งหมาย

การดำเนินงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างฐานของชุมชนในการดูแลช่วยเหลือคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุในชุมชนที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน แล้วยังครอบคลุมถึงการดูแลสอดส่องและส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน ทำให้ชุมชนมีการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุอย่างถาวรหน้า (Protected All Elderly's Right) และมีความมั่นคงในการดำเนินงานที่จะให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุทุกคนได้ในระยะยาว (Long Term Care)

หลักการสำคัญ

หลักการสำคัญของการดำเนินงาน อ.ผ.ส. คือ ต้องมีหน่วยงานหลักร่วมดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนทางสังคม 3 ฝ่าย ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน ทั้งด้านความรู้สึก บทบาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและความสามารถของแต่ละฝ่าย (Social Partnership) คือ

- (1) **หน่วยงานเริ่มต้นดำเนินงาน** เป็นหน่วยงานกลางประสานส่งเสริมการดำเนินงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- (2) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** มีความมุ่งหมายให้เป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่เป็นศูนย์สนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ (Focal Point) ในการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องของโครงการฯในระยะยาว (หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้เริ่มต้นดำเนินงานเองก็จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเริ่มต้นดำเนินงานด้วย)
- (3) **ผู้นำชุมชน** ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนงานในหมู่บ้านและท้องถิ่น

เหตุผลสำคัญของการทำงานในลักษณะหุ้นส่วนทางสังคม 3 ฝ่ายนี้ เพื่อสร้างเวทีให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมแบ่งปันความคิด และการทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมาย คือ การร่วมกันสร้างคุณประโยชน์ให้ผู้สูงอายุในท้องถิ่น

ผลดีที่เกิดจากการดำเนินงาน อผล.

การดำเนินงาน อผล.ที่ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในชุมชน คือ

- (1) ผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน ได้รับการดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิทุกด้านจาก อผล. ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติ มีความเชื่อมั่นว่าจะไม่ถูกทอดทิ้งในบั้นปลายชีวิต มีความสุขทราบจนสิ้นอายุขัย
- (2) เกิดการประสานความร่วมมือในการสร้างระบบงานที่เข้มแข็งและมีการดำรงสภาพ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุแบบระยะยาว โดยการมีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนดำเนินงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และผู้สูงอายุในชุมชน
- (3) เป็นการดำรงรักษาวัฒนธรรมไทยที่มีความเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน
- (4) เกิดการส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชน และเครือข่าย ให้มีบทบาทในการ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุในชุมชนอย่างถ่วงหน้า
- (5) มีการดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิ โดยให้การดูแลช่วยเหลือ การเฝ้าระวังและเตือนภัย และการจัดบริการและสวัสดิการ ให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนในชุมชนให้ได้รับสิทธิทุกด้าน คือ การมีอายุยืน การได้รับบริการค้ำครอง การได้รับการส่งเสริม และการมีส่วนร่วม
- (6) เกิดระบบงานและกลไกระดับปฐมภูมิในชุมชน/ท้องถิ่นที่จะใช้เป็นฐานดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ได้อย่างกว้างขวาง และสามารถปรับบทบาทปฏิบัติการให้เอื้อประโยชน์ต่อบุคคลต่าง ๆ และชุมชนในภาพรวม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แบ่งเป็น 2 ระยะ

1. ระยะเตรียมการ
2. ระยะดำเนินงาน

ระยะเตรียมการ

หน่วยงานเริ่มต้นดำเนินงาน

พิจารณาพื้นที่ดำเนินงาน

คุณลักษณะของพื้นที่

1) มีขนาดไม่เกิน 1 เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล)

2) ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ ประชาชนในพื้นที่ให้ความเห็นชอบยอมรับการดำเนินงาน พร้อมให้การสนับสนุน

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบยอมรับการดำเนินงาน พร้อมให้การสนับสนุน

4) มีหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องพร้อมเป็นเครือข่ายสนับสนุน

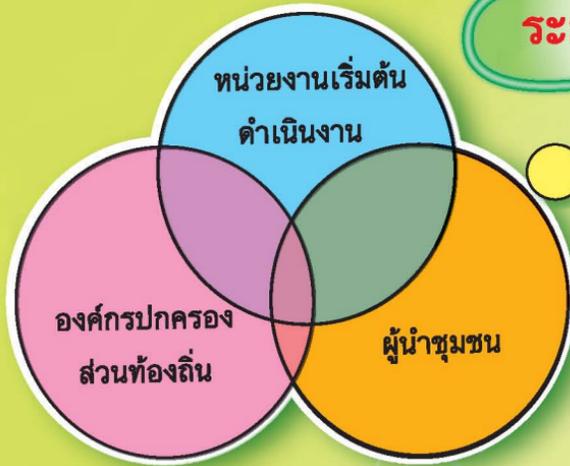
ประสานความเข้าใจ และความร่วมมือ เพื่อเป็นหุ้นส่วนร่วมดำเนินงานไปพร้อมกัน อย่างมีแบบแผนกับ

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผู้นำชุมชน

ระยะดำเนินงาน

● ● ทุนส่วนทางสังคม 3 ฝ่าย ร่วมดำเนินงาน 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

สร้างความเข้าใจกับประชาชนและผู้สูงอายุ
ในพื้นที่เพื่อให้ทราบ

- จุดมุ่งหมาย
- วิธีการ
- ผลดีที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

เกิดการยอมรับ
และ
พร้อมสนับสนุน

ขั้นตอนที่ 2

ประชุมประชาชนรายหมู่บ้าน และทั้งเขต
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อคัดเลือก
ผู้สมัครใจเป็นตัวแทนจากทุกหมู่บ้าน
ไปปฏิบัติหน้าที่เป็น อมส. ของชุมชน

ขั้นตอนที่ 3

จัดอบรมตามหลักสูตรพื้นฐาน ครั้งที่1 เฉพาะ 9 วิชาแรก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เน้นเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ มีระยะเวลาการจัดอบรมประมาณ 2-3 วัน รวม 15 ชั่วโมง (ส่วน อีก 5 วิชาที่เหลือนำไปจัดรวมกับการอบรมเสริมความรู้)

คุณสมบัติของวิทยากร

- เป็นวิทยากรในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุและสิทธิผู้สูงอายุ
- เป็นผู้กำหนดรายละเอียดตามกรอบเนื้อหาของหลักสูตรพื้นฐาน

หลักสูตรพื้นฐาน 9 วิชาแรก

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
2. แนวคิดเรื่องผู้สูงอายุและการเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ
3. จิตวิทยาผู้สูงอายุ
4. การเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ
5. การฝึกทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ
6. การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ
7. คุณธรรม จริยธรรมในการดูแลผู้สูงอายุ
8. บริการและเครือข่ายงานผู้สูงอายุ
9. บทบาท อผล.

อผลส. ที่ผ่านการอบรมออกปฏิบัติงาน โดยมีหน้าที่หลัก ดังนี้

1) ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน โดยแบ่งผู้สูงอายุเป็น 2 ประเภท คือ

กลุ่มสีแดง : ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ทุกข์ยากเดือดร้อน 7 ประเภทได้แก่ ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล, ถูกทอดทิ้ง, ถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพัง, ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้, ถูกละเลยเพิกเฉย, ได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง, ยากจน

กลุ่มสีเขียว : ผู้สูงอายุอื่นในชุมชน

2) การเฝ้าระวังและเตือนภัยผู้สูงอายุ

3) การจัดบริการและสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ

อัตราส่วนการดูแลผู้สูงอายุของ อผลส. 1 คน

● **ดูแลช่วยเหลือ** ผู้สูงอายุกลุ่มสีแดงไม่น้อยกว่า 5 คน

● **ดูแลสอดส่อง** ผู้สูงอายุกลุ่มสีเขียวไม่น้อยกว่า 15 คน

ระยะเวลาการปฏิบัติงานของ อผลส.

● **ต่ำสุด** เฉพาะการออกไปดูแลผู้สูงอายุกลุ่มสีแดง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

● **เหมาะสม** ตามความต้องการและจำเป็นของผู้สูงอายุ แต่ละคนที่ตนเองให้การดูแลอยู่

ตัวอย่างกิจกรรมของ อผลส. ในการดูแลช่วยเหลือ คู่ครอง และพิทักษ์สิทธิ

1. เยี่ยมเยียนดูแลทุกข์สุข	11. รวมกลุ่มผู้สูงอายุทำกิจกรรม
2. ดูแลอาหารการกิน	12. ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุและครอบครัว
3. ดูแลเรื่องยา	13. ให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุเมื่อเกิดปัญหา
4. ช่วยเรื่องออกกำลังกาย	14. ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและการเข้าถึงสิทธิต่างๆ
5. พาออกไปพบแพทย์	15. ให้ข้อมูลบริการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ
6. พาแพทย์มาตรวจรักษาที่บ้าน	16. ประสานหน่วยงานให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ
7. พาไปร่วมงานในชุมชน	17. เก็บข้อมูลผู้สูงอายุ
8. พาไปพักผ่อนนอกบ้าน	18. เฝ้าระวังปัญหาแก่ผู้สูงอายุ
9. พาไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา	19. พาไปติดต่อทำกิจกรรมหรือการทำแทนผู้สูงอายุ
10. ช่วยปรับสภาพที่อยู่ในบ้าน	20. จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

อผลส. **ต้องจัดทำข้อมูลสถิติผู้สูงอายุของชุมชน** และจัดแสดงให้ประชาชนในชุมชน ทราบ และเห็นได้อย่างชัดเจนในที่สาธารณะ โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับ

- ชื่อ อผลส. พร้อมทั้งผู้สูงอายุทั้ง 2 กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน (**สีแดง**) และผู้สูงอายุอื่นในชุมชน (**สีเขียว**) ที่ อผลส. รายงาน ให้การดูแลโดยจัดแสดงรายชื่อ อผลส. ทุกคน และผู้สูงอายุทั้ง 2 กลุ่มทุกคนที่ได้รับการดูแล คู่ครอง และเฝ้าระวังจาก อผลส. แต่ละรายและอาจติดภาพถ่ายร่วมกับรายชื่อเหล่านั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงว่าจะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ด้วย
- จำนวนผู้สูงอายุ ประเภทกลุ่มผู้สูงอายุ สภาพปัญหา ความต้องการ กิจกรรมต่างๆ ที่ทำเพื่อผู้สูงอายุ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 4

ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของ อพส. เพื่อเสริมสร้างให้ระบบงานและการทำหน้าที่ของ อพส. มีความเป็นระบบและดำเนินไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์สุขของผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน

- 1) กำหนดบทบาทหน้าที่ของ อผส. ให้ชัดเจน
- 2) จำแนกผู้สูงอายุในชุมชนเป็น 2 กลุ่ม
  - ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทุกขยากเดือดร้อน (สีแดง)
  - ผู้สูงอายุอื่นในชุมชน (สีเขียว)
- 3) กำหนดจัดแบ่งผู้สูงอายุให้ อผส. แต่ละคนดูแล คำนึงครองฯ
- 4) เลือกตั้งคณะกรรมการ อผส. โดยให้มีผู้แทน อผส. จากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
- 5) ช่วยเหลือการจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุในชุมชน แบ่งเป็น
  - ข้อมูลรายชื่อผู้สูงอายุรายหมู่บ้าน
  - ข้อมูลรายชื่อผู้สูงอายุภาพรวมของชุมชน
  - สภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ
  - สถิติข้อมูลการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
- 6) สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของ อผส.
- 7) อำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ให้แก่การจัดกิจกรรมของ อผส. และผู้สูงอายุ
- 8) จัดบริการและสวัสดิการช่วยเหลือผู้สูงอายุ
- 9) ส่งเสริมสนับสนุนการประชุมประจำเดือนของ อผส. เพื่อให้มีโอกาสนในการพบปะ แลกเปลี่ยน ทบทวนการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา พัฒนางาน จัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ ฯลฯ รวมทั้งเป็นโอกาสในการติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ
- 10) สนับสนุนให้ อผส. เป็นสื่อกลางในการนำความช่วยเหลือจากรัฐหรือองค์กรไปสู่ผู้สูงอายุ โดยสนับสนุนให้ อผส. แต่ละคนสามารถช่วยเหลือ จัดสวัสดิการเป็นเงินค่าใช้จ่ายจัดซื้อเครื่อง อุปกรณ์ บริโภค วัสดุ สิ่งของต่างๆ ฯลฯ ให้แก่ผู้สูงอายุ
- 11) ส่งเสริมให้มีแผนของชุมชนเพื่อผู้สูงอายุ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน

ขั้นตอนที่ 5

จัดอบรมความรู้ตามหลักสูตรพื้นฐานครั้งที่ 2 จำนวน 5 วิชา อาจจัดรวมกับการอบรมเสริมความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ อพส. ในแต่ละเขตพื้นที่ มีระยะเวลาการอบรมประมาณ 1 วันครึ่งถึง 2 วัน

- การอบรมเสริมความรู้ควรจัดภายหลัง อพส. ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่แล้ว 2-3 เดือน เพื่อให้ อพส. ประเมินตนเองได้ว่าควรได้รับการเสริมความรู้ทักษะ และเสริมสร้างทัศนคติความเข้าใจในเรื่องใดเพิ่มเติม
- อาจจัดการอบรมเสริมความรู้ การสัมมนา การศึกษาดูงาน ให้แก่ อพส. เป็นระยะๆ ตามความจำเป็น

หลักสูตรพื้นฐาน 5 วิชาหลัง

10. การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ
11. ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ถูกละเมิดสิทธิ
12. การศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ผู้สูงอายุ
13. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัย ทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
14. ความรู้การจัดบริการและสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

(9 วิชาแรกดูที่หน้า 12)

ขั้นตอนที่ 6

นิเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำช่วย
แก้ไขปัญหาลดอุปสรรคในการ
ปฏิบัติหน้าที่ของ อผส. ตลอด
ระยะเวลาดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 7

ติดตามประเมินผล เป็นระยะตลอดการ
ดำเนินงานกับกลุ่มฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- คณะกรรมการ อผล.
- อผล.
- หุ่นส่วนดำเนินงานทุกฝ่าย
- ผู้สูงอายุ
- ครอบครัวผู้สูงอายุ
- ประชาชนในชุมชน
- ฯลฯ

หน่วยงานเริ่มต้น

ดำเนินงาน

องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

ผู้นำชุมชน

ประเด็นการติดตามประเมินผล

ก) ผลการทำงานของ

- อผล.
- คณะกรรมการ อผล.
- องค์กร : (อบต./เทศบาล พมจ.)
- ผู้นำชุมชน

ข) บทบาทของ

- อผล.
  - การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ
  - การเฝ้าระวังและเตือนภัย
  - การจัดการบริการและสวัสดิการสังคม
- คณะกรรมการ อผล.
- พมจ.
- อบต./เทศบาล
- ผู้นำชุมชน
- เครือข่าย

ค) ความถูกต้อง ความครบถ้วน ของขั้นตอนดำเนินงาน
ง) ความเพียงพอ ความทั่วถึง ของการดูแล การจัดบริการและสวัสดิการ
จ) ความครอบคลุม ความชัดเจน ของข้อมูลผู้สูงอายุ

ฉ) ความพึงพอใจของ

- **ผู้สูงอายุ/ครอบครัวผู้สูงอายุ**
- **ชุมชน** : ประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรในชุมชน
- **องค์กร** : อบต./เทศบาล พมจ. เครือข่าย

ช) การยอมรับ และสนับสนุน

- **ผู้สูงอายุ/ครอบครัวผู้สูงอายุ**
- **ชุมชน**
- **องค์กร** : อบต./เทศบาล พมจ. เครือข่าย

ขั้นตอนที่ 8

รายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการรายงานและรับรายงาน ได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน และการดูแลช่วยเหลือ คู่ມครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น

- สมุดบันทึกกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ ของ อพส.
- แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน อพส.
- การรายงานผลของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ฯลฯ

อพส. : การดูแล/เผื่อระวังผู้สูงอายุในหมู่บ้าน

		ผู้สูงอายุทุกคนทั้งหมู่บ้าน	
		ผู้สูงอายุกลุ่มที่ 1	ผู้สูงอายุกลุ่มที่ 2
อพส. ➡			

อพส. ให้การดูแล คำนึงถึงพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน โดยแยกผู้สูงอายุเป็น 2 กลุ่ม คือ
 กลุ่มที่ 1 ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ขาดผู้ดูแล ถูกทิ้ง
 ให้อยู่ตามลำพัง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถูกทะเลาะเบาะแว้ง ได้รับความดูแลไม่ถูกต้อง ยากจน
 กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุอื่นในชุมชนนอกจากกลุ่มที่ 1

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสุนทรี

พั่วเวส

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

ผู้จัดทำ

นายโพทุรย์

พัชรอาภา

นักสังคมสงเคราะห์ 8ว

นางสาวจิรฎา

วิวัฒน์

นักสังคมสงเคราะห์ 7ว

นางสาวอุษณีย์

ยุทธพงษ์ธาดา

เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ อมส.

กลุ่มการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

website : www.oppo.opp.go.th

e-mail : older@opp.go.th